

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(XXVIII.)

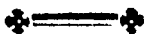
A' TS. ÉS KIR. FELSÉG' REGTELMÉVEL

Indult BÉTSBÖL Kedden 5. Aprilisbenn. 1796.

A' Békeség néhány hónaptól fogva, mindenn 24 órák alatt meg-hal és esmét fel-tamad leg alább egyfzer. —

A' Háboru és Békeség ma, igen jól hasonlítottathatnak két olyan postákhoz, a' mellyek közzül az első ez előtt 5 esztendővel botsáttatott útnak. A' második, az első után küldetett, hogy azt bé-ér-ven, hozza vissza. Ennek valamivel sebessebbetskének kell lenni az elsőnél; mert különbenn azt soha bé nem érhetné, és vissza nem hozhatná. Ha azt tudnók, hogy a' második, mennyivel sebessebb

E •

az elsőnél, és hogy hány esztendővel indúlt utánna a' másíknak: az *Álgebrai* régulákonn nehézség nélkül kitalálhatnók, mikor és hol éri-be az első. Hanem (némelly uj Magyarok szerént, szolva) *az is érti magát*, hogy a' hely, a' honnann, és a' hova egymás után el-indúltak, p. o. ha fel-teszszük, hogy *Londonból Achen* felé mentek, meg lenne határozva. —

Akkor volnánk mi kedves Ujjság-írók olvasóink előtt, ha ezt ki-tanálhatnók! mert azt senki kétségbe nem hozza, hogy a' hol a' *Békeféség* Ur, bééri a' *Háboru* Urat: ott leszsz a' közönséges békeségnek *Congressus*sa. — Én híszem, hogy az Olvasók olyan igafságosok, hogy annak az Ujjság-írónak, a' ki ezt a' kérdést: *hol, és mikor leszen ez a' közönséges békeféségnek Congressus*sa? akar az *Álgebra*' réguláinn, akar a' maga iorujainn, akar a' *Pitt*' és *Fox*' Parlamentális vetélkedéseíkből megfejténé: annak kész pénzél 10 esztendőre, előre pränumerálnának, és azt többé nem Ujjság-írónak, hanem *Historicus*nak neveznék. — Valósággal nagy kár tehát, hogy ezt a' két dólgot: mikor indúlt a' *Háboru*nak utánna a' *Békeféség*? és az utolsó, mennyivel sebesebb az elsőnél? nem tudhattyuk. Fájdalom! —

Tsak nem egyéb az Ujjság-író, hanem Ujjság-író! Ki-meríthetetlen hatalom az, a' mellyel ő a' Közönséget a' hazugságok' böltsöíbenn, tsendesenn rengeti; a' mellybenn még nagy Gyermékek is gyakrann, igen édesdedenn el-szenderednek! —

De ez tsak tréfa: hanem valóság az, hogy ma semmit nem tudunk a' békeféségről.

A' Politicusok között ma egy igen fontos kérdés az is, hogy mi némü maximája legyen a' *Berlini* Kabinétnak, *Hollandia* = és a' *Hollandiai* Helytartó = iránt? Ezen a' kérdésenn, akar ki akar hogy magyarázza a' dólgot, még nagy homály fekszik. — A' 19-dik Mártziusi *Brandenburgiai* levelek szerént, az *Emmerich*benn lévő *Cliviai* Prúszus

Kormány-székhez, ilyen Királyi Rendelés küldetett Mártzius' 5-dikénn: — „

„Úgy halljuk, hogy a' *Hollandiai* szolgálatbann volt *General Van-der-Düyn*, a' *Hollandus* Emigránsoknak egy nagy részével, a' kik eddig *Bremában* mulattanak, *Emmerichbe* ment légyen. Nagy fontosságú dolog az, hogy ezeknek éppenn olly kevésbé engedtefsék ezenn vidékekenn mulatásra való helyly, valamint más akar melly *Hollandus* Emigránsoknak: mellyhez-képpest parantsoljuk, hogy nekik ez a' dolog haladék nélkül adógyék tudtokra, és az ő *Emmerichből* 's-ennek vidékeiről való el-távazások, a' lehetőségig siettetődgyék. Gen. Major *Tschirsky* is jelentést vett a' mi Kabinét-Ministerünktől, hogy résziről ő is mindent vigyen véghez ezenn tzélnak el-érésére. &c., „

Még egy más levél *Wéselből*, ez is *Prussus* földről, Mártz. 24-dikén: — „

„Mínd az, a' mit közelébből a' *Frantzia* seregeknek a' *Mosa'* vize felé való takarodásáról beszéltetni hallottunk, némü-némü-képpen abból, a' mit ma hallunk, meg-magyaráztathatik. Ez az, hogy a' *Rénusson* tul fekvő vidékek, nem tsak egészszenn fel-szabadittatnak az erőltetett költsön aloll, hanem még a' *Frantzia* katonák is mind el-takarodnak onnann, leg feljebb 3 hetek alatt. —

„Mi azonban az alatt, míg ezenn kedves hírnek bé-telleyedését várnök, addig is örvendhetünk annak, a' melly reánk nézve nem kevesébbé kedves. Ez az, hogy a' *Frantzia* Országló-szék, forma szerént bizonyofsá tette a' mi Királyunkat a' felöll, hogy egy ujj *Demarcations-* vagy *Neutrális-* linéat, most esmet meg fog esmerni., „

Más *Wéseli* tudositások szerént semmi ketttség sints többé felette, hogy erre felé egy 35 ezer fejekből álló *Prussus* tábor útbann ne volna, a' melly olly tzéllal fogna, a' hir szerént, *Westphaliának* vidékeinn meg-szállani, hogy az ellenséges *Kelek* által

tavaly ném respectáltatott *Demarcations-lineát*, az idénn *respectáltassa*. —

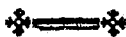
A' *Belgiumi* ujj Frantzia Departamentombann feküdt Frantzia seregek, nagy részint már mind a' *Rénus* felé el-takarodtak: a' kik még ott maradtak, azok a' lakosokkal együtt, belső szolgálatot tesznek. —

A' *Rénus* mejjéki Ts. Királyi táboroknál is kezdődnek már az ezenn esztendő-beli táborozáshoz való ujj mozdulások. Irják, hogy a' Felső *Rénusi* tábor-tól ezek a' Regementek rendeltettek légyen az *Alsó Rénusi* tábor' meg-erősítésére: *Leloup'* Vadászfjai, *Czecsvice'* vassalsai, *Vecsai* Huszárjai, *Starai'* gyalogjai, és a' *Gyulai* Volontérjai, kik már útbann is vagynak. A' *Josef* fő Hertzeg' Huszárjai *Olofz* ország felé utaznak.

„A' bekefséges hírek, így ír egy szava-bé-vehető Német Író, még eddig tsak annak a' *pausanak* resultátumai, melly alatt a' tsátázó mezönn halgatás vagyon., — „Esmerni és egymástól meg-külömböztetni tudni kell (így szollott nem rég egy idegen Hatalomságnak *Páris*bann mulató Követe) a' Frantziák-nak mind *Politikai*, mind *Physikai* szükségüket, ha erről ítéletet akarunk tenni: olly igen valóságosonn sürgesék-e' a' Frantziák a' békefséget? Az ő *Politikai* szükségek leg szorossabbann kívánnya a' had-folytatást, hogy az ő országlások-formája az által, ha egészszenn meg nem fundalódik is, leg alább hadd tartósodgyék. Az ő *Physikai* szükségek, még nem jutott az utolsó pontra. Az országló-szék, a' magok meg-maradásokonn mesterkedő személlyek' segedelme által, minden nap ujjabb-meg-ujjabb kút-fejeket és eszközoeket gondol-zi a' maga *Physikai* szükségéinek ki-elégittésére. És valamedig ez így mehet, a' háboru addig mind leg hathatosabb eszköznök fog tartatni, a' Respublikának és az Országló-széknek meg-tartására.

* * *

Károly Fő Hertzeg ma indúlt-el *Béts*ből a' *Rénusi* táborhoz *Maintz* felé.

A n g l i a.

Mártziusnak 9-dike egész *Angliában* közönséges *Bajt: Penitentzia* = és *Könyörgés* = napjává vala rendeltetve, s-valamint *Londonban*, úgy másutt is mindenütt olly módonn innepeltetett-meg, hogy, mint minden *Vasárnapokonn* szokás, még a' bótok is bé-záratva maradtak.

A' *Londonban* ki-jött laistromok szerént, a' folyó háboru alatt a' múlt esztendő' végéig, a' *Frantziák* az *Anglusoktól* 's-Szövetségeseiktől 2009 kereskedő hajókat, ezek ellenbeán 319-tzet vettek-el a' *Frantziáktól*. Az *Anglusok* vizfsza vettek a' magokéi közzül is 119-tzet: következés-képpen azoknak a' kereskedő hajóknak száma, a' mellyeket a' *Frantziák* prédába nyertek az *Anglusoktól* és Szövetségeseiktől, 1571-gyel haladgya feljül azoknak a' számát, a' mellyeket az *Anglusok* és Szövetségeseik vettek-el a' *Frantziáktól*.

Egy *Price* nevü hires *Anglus Státus-Arithmeticus*, az 1775-dik esztendőbenn 130 Millió Fontokra számlálta az *Angliai Státus'* adótságát, mellynek esztendei interefse valami 4 Millió Fontokra (40 Millió Forintokra ment,) Ez a' Státus-adótság az 1796-dik esztendőben 360 Milliókra hág-fel, mellyeknek esztendei interefsek 13 Milliók; a' melly szerént az adótság' *Capitalisa* 20 esztendők alatt 230 Milliókkal, annak interefse pedig 9-tzel nevedett. Ez a' szám-vetés közelébről egy illyen tzimü irásbann adott-ki: A' *Britannus* népnek figyelmetefségére tartozó meg-történt dolgok.

F r a n t z i a O r s z á g.

Mártzius' 11-dikénn az a' tsudálatos jelentés érkezett a' *Directoriumtól* az Öt-százak' Tanátság' elibe: hogy az Ország' *Departamentomjaibann* *Hohérok'* dolgábann fogyatkozás vagyon, és ez okozza, hogy az igazság' ki-izoláltatása lafsu lábakonn megyen.

— De, hát hova lettek a' sok *Perpetuum mobilék*hez hasonló, *portatilis* és minden-féle nemű Giljotinok. Hisze olvastuk, hogy a' *Roberspier*' idejében olyan Nemzeti Kép-viselők is voltak, a' kik még a' konyhára való tsirkék' nyakát is, ilyen Nyaktilóval tilták-el. — Az *öt-százak* egy *Commissiót* neveztek-ki, és a' *Directorium*' jelentésinek meg- vizsgálását arra bízták.

A' *Vendéből* és a' *Chouans* tartományokból, még mind örvendetes hír-adásokat tétet közönségesse a' *Directorium*. Közelébről a' Gen. *Hedouville* 2-dik Mártziusi tudósítását tétette közönségesse, mellyben azok a' történetek számláltatnak környülállásonn elő, a' mellyek a' *Stofflet* el-fogattatásának *Decássábann* történtek. A' *Tudósítás*' summája ez: —

„A' *Respublikánusok*, a' *Ventos* nevű hónapnak első *Decássát* (Februáriusnak utolsó 3-mad részit) *Jó Decásnak* nevezhetik. Ez alatt, a' *Vendei* *Royálisták* és a' *Chouánsok*, mindenütt meg-veretettek, és el-szélesztettek. Fébr. 20-dikánn Gen. *le-Franc*, a' *Charette*' jobb kezével Gen. *Müellével* szembe szállván, ötet magát meg-ölte, és késéreit el-szélesztette. — 21-dikbenn Gen. *Adjutánt Travot*, magával *Charettével* találkozott, kivel 150 lovasok, és 50 gyalogok voltak. *Travot* az első közzül 40 embert meg-öletett, 50 lovat prédába nyert. Az egyik lónak a' hátánn egy olyan fel-kötő-zsákra akadtak a' *Respublikánusok*, a' mellyben *Charetté*-nek az *Ártéziai* Gróffal 's-több más *Emigránsokkal* való levelezései voltak. A' holtak között volt egy *Cailleau* nevű másod rangu *Royálista* *Generális* is. — 22-dikbenn egy *Chouáns* csoportnak *Babbe* nevű vezéret, *Generál Leyer* 17 lovakkal együtt el-fogta. Ugyan ez nap a' *Ligeris*' jobb partyánn, *Adjutant Bietry* meg-verte a' *Rebelliseket*, és a' többek között egy *Greffol* nevű *Emigránst* is meg-ölt. Ennél némelly levelekre találtak a' *Respublikánus*, a' mellyekből egy olyan *Complótot* tanultak-ki, a' mellybe

a' Royálisták a' Respublika' tiszttviselői közzül is sokakat bé-vontak vólt; és a' mellynek jó idejénn eleje vétetődött. Ugyan ez a' *Bietry* reá ütött ez nap 14 együtt tanátskozó *Chouáns* vezérekre, kik közzül 11-gyen meg-ölettettek, 5-tönn sebet kaptak. A' meg-ölettettek közt vagyon *Gen. Denys*, és *Doumoutier* nevü két testvérek, a' kik tsak most jöttek vó't Angliából ide vízfzsa. Emíttans *Lapauveilliere* agyon lövetett *Ángersbeun*. — Fébr. 23-dikánn, *Nicolás* nevü másod rangu *Chouáns* vezér, és *Guichard*, a' *Stofflet*' Hadi Cancellariájának *Seniora*, Adjutant *Grüblíer* által el-fogattattak, és agyon lövettettek. A' *Stofflet*' Vadászfzainák egy csoporttya is ez nap fogatott-el. Maga *Stofflet* a' késérőivel 24-dikbenn esett fogságra. — 25-dikbenn *Charettének* két másod rangu Generálissai, több más Rojalista tisztekkel együtt, a' Respublikánusokhoz által állván, fegyvereiket le-rakták, és ígéretet tettek, hogy *Charettének* el-fogattathatásánn, a' ki most egy fslubol a' másma futkároz, minden töllök ki-telhető segítség-gel fognak lenni. Ezek azonbann *ad interim*, áres-tomba vitettettek &c. —

Egy 6 dik Mártziusi tudósítás is, hasonlóképenn fok ilyen Respublikánus szerentsét hord elő. —

Gen. Hoche maga azt írja a' Directoriumhoz, hogy *Gen. Travot*, gyanítható-képpen az utolsó próbáját tette *Charettének* Fébr. 28-dikánn semmivé, a' midönn ötet meg-fzalasztván, 65 embereit meg-ölte. *Charette*, valami 10 vagy 12 vele maradott lovasfokkal a' *Machecouli* erdők közzé szaladott-bá. —

A' mint hallatik, *Stofflet*' helyyibe, *Ántichamp* lett a' *Chouánsok*' vezérivé. — *Hochenak* most *Rennesben* vagyon fő hadi-szállása.

Pishegrüröl így írnak az ujjabb *Párisi* levelek: — „Ugy láttzik, hogy ez a' Generális, sem le nem rétetett, sem vízfzsa nem hívatatott, sem hivatalábann a' háboru' végéig fel nem függesztődött, a' mint mind ezek a' hírek rolla folytak vólt: hanem 2 *Decási* szabadsággal, hazájába *Árboisba* (egy *Franche-*

Comtei kis városotskába) utazott-el, a' honnann a' Directoriummal való hadi Conferentziára Párisba fog jőni, és az utánn még a' táborozás' kézdeté előtt esmet a' tsatázó mezőkre utazik-el. A' rossz akaratnak és irigységnek rendes szokása az, hogy előre be-fzélleni szokta azt a' kedvetlenséget, a' mellyet valakinek ohajt.,,

A' Jura' Departamentomában egy Morei nevü Kö-zönségben 12 fiatalok kik között házasok is vőltak, hogy magokat a' katonaság aloll ki-vonhassák, jobb kezeikről le-vágták a' mutató-ujokat. Egyik közzüllök, kétttség kívül hogy fájt neki, tsak sebet ejtett a' kezinn, de nem vághatta-le az úját. A' Felesége vette a' kést, és úgy le vagta a' férje' ujját, mint-ha ott se lett vőlna. Az Előlljárók azonbann azt végezték, hogy ezenn *requisitus* fiataloknak uj nélkül is hasznokat vegyék, melyre nézve a' táborhoz, szekereseknek rendelték őket.

A' Directorium egész Frantzia országban azt a' parantsolatot hirdettette-ki jó előre, hogy a' Constitutzióban meg-határozottatva lévő Ifjuság-innepe, Ger m i n a l 10-dikén (Mártzins' 31-dikénn) minde-nütt így innepeltesék-meg: — „Az Előlljárók ez nap mind azokat az ifjakat, a' kik addig a' 21 esztendőt bé-töltötték, az *Activus* Hazafiak' laistromába írják-bé; a' 16 esztendősöket pedig öltöztesék fegyverbe. A' Nemzeti Oskolák-béli leg jobb tanulóknak a' jutalmakat osztogassák-ki. Az inneplés mindenütt egy-egy Hazafi-Oltár előtt, és Republikai módonn men-nél kevejebb költséggel, Hazafi éneklesekkel, és Orá-tziókkal mennyen véghez. Az idős emberek' az atyák' anyák' és a' magok tagjaikonn seb-hellyeket hordozó Háza-oltalmazók' számára, az Oltárok mel-lett tífzteségnek helyei legyenek készítettve. — Ezenn Innepnek czérimoniájira minden Hazafiak meg-hivat-tattak.

A' sokszor említett *Hazafi Bánkónak* fel-állítottó-dásából, a' mint láttzik, semmi nem lesz; rész sze-

rént azért, hogy a' Directorium nem fogott reá állhatni az azt fel-állítani akaró Kereskedőknek minden fel-tételeikre, neveztesenn az Afsignatákra nézve; rész szerént pedig azért, hogy a' Publicum, békélenkedni láttatott egy ilyen Bánkónak fel-állittatásáért. &c. —

Az az eszköz tehát most leg közelébből, mellyel a' Directorium gondolja, hogy a' Nemzet' szükségeinn leg bizonyosabbann segíthet, a' következő Artikulusokba vagyon bé-foglalva, mellyeket a' Directorium közelébről, meg-erősítettés végett az *Ot százak'* elibe terjesztett; u. m: — 1) Meg-kell parantsolni, hogy a' *Mandatumokat*, minden ember úgy vegye-el mint kész pénzt. — 2) Ezen Decretomnak közönségessé tételétől fogva, az Afsignaták helyett minden ember e'-féle *Mandatumokat* tserélhet-ki magának a' kafsából, 1 Livrányi Mandatumért, 100 Livrányi Afsignatát adván-bé. — 3) Az országló-fizék az ilyen módonn bé-jövő Afsignatákat mind égefse-el, egész addig, mig az Afsignaták' mafsáját 3 Milliárdokra (3 ezer Milliókra) le-szállittya; a' melly 3 Milliárdok az utánn kész pénz-képpen való *cursus*bann maradnak. — 4) Azok ellen, a' kik a' *Mandatumokat*, kész pénz-gyanánt el-venni nem akarják, leg keményebb büntetések' nemeit kell decretálni. —

(Mik légyenek ezek a' *Mandatumok* tulajdonképpenn, ne sajnáljanak az érd. Olvasók a' XXVII-dik Merkurnak 380-dik lapjáról reá emlekezni; vagy a' kiknek ezekben nem jutna, még egyszer olvassák-el. — Hogy ez a' *Mandatum* is tsak papiros-pénz, igaz, hanem a' mint akkor meg-jegyzettük, Nemzeti jofzág vagyon benne le-kötve, úgy, hogy mi-helyest valakihez ilyen *Mandatumok* kerülnek, mindgyár mehet velek egyenesenn a' Departamentalis Elölljárókhoz, és egy éppen annyit érő Nemzeti jofzágot *inscribáltathat* a' maga nevre, a' mennyi a' summájok a' nálla lévő *Mandatumoknak*.)

Ezen kívánságára a' Directoriumnak, a' Tanáts titkos Comuissióvá változván, és a' dolgot meg-

visgálván, a' *Mandatumok*rol szolló elő számlált 4 *Artikulusok*bol 14 gyet tsinált, és ezeket már a' *Vé- nek'* Tanáttsa is meg-erősítette. A' dolog' veleje a' 14 *Artikulusok*ban is majd tsak az környülállásosabbann, a' mit a' *Directorium* summásonn 4 *Artikulusok*bann kivánt. Ez az ujj papiros pénz, leg előbb- ször mindgyár sok féle erzenenységet gerjesztett a' *Publicumban*. Némellyek azt a' meg-jegyzélt tet- ték, hogy a' *Terroristák* is így adtak volt előbb kész pénz-betszet az *Afsignatáknak*, mint a' mostani *Törvény-hozók* a' *Mandatumok*nak. Mindenek azt kérdezik, hogy valyon mi leszzen ezeknek is végre a' sorsok? nem az e' a' mi az *Afsignatáknak* lett volt? — Az első nap, a' mellyen ezek a' *Manda- tumok*rol szolló *Artikulusok* decretáltattak, Mártz. 16-dikánn, 24 kész pénz *Livrák*, a' mellyeknek ak- kor a' közönséges *cursus*bann 8000 *Afsignata* *Livra* volt az árra, egyfzeribenn 5500-ra szállottak-le. — Tzéljai a' *Frantzia* *Országoló-szék*nek, mellyeket ezen *Mandatumokkal* el akar érní, fő-képpenn ezek; hogy a' kész pénz oltsódgyék; hogy legyen mivel fizese- senn a' *Státus*, úgy mint kész pénznel; 's-hogy az *Afsignatáknak* kész pénz-betszet szerezzen.

Gen Püysajérol, a' ki a' *Quiberoni* *expeditzió*- tol fogva esmeretes, a' *Respublikánus* irók már két- fzer irták, hogy agyonn lövetett légyen. Most ujj- ra 3-dikfzor irták, hogy végre valosággal el-fogattat- ván, *Medriac*bann meg-ölettetett légyen.

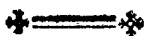
A' *Politziai* *Minister* *Merlin*, minden nap igen sok rendeléseket hirdettvén-ki a' *Parisi* *Ujjságok*bann, közelebbről egy *Páris*ba érkezett idegen, az *Ujjság*- irók szerént, így tudakozódott felölle: ugyan mond- gyák-meg neki, hogy mitsoda ember lehet a' *Mer- lin*, hogy a' *Párisi* *Ujjságokat*, majd mind ő egyedül érkezi irni?

H o l l á n d i a.

Petrus Paulus meg-hólt. Az ő halálának kör- nyülállásairól ezeket irták *Hágábol* *Mártzius* 19-di- kénn: —

„A' mi Præseseünk' *Petrus Paulus*' iránt való féltelmeink, fájdalom! erőssenn fundamentomosok valának. A' halál meg-fosztá tőlle tegnap előtt Respublikánkat. A' Haza a' maga leg tüzesebb oltalmazóját, a' Pátrióta párt a' maga föbb oszlopát, a' Convent a' maga leg jobb fejü emberei közzül egyiket, és a' tengeri Kereskedés a' maga föbb *Directorát*, el-veztette benne. Itt a' leg nagyobb gyász vagy az ő haláláért. Ő *Rotterdami* születésü, és az 1787-dik esztendőtol fogva, a' Revoluzió előtt, a' Pátrióta pártnak egyik feje volt. Mint *Fiscális*, vagy más névvel a' *Mosa* vize' Admiral-Collegiuma-beli Tengeri-Minister, hasznos szolgája volt a' Hazának. Az ő utazásai, és Frantzia országban való hoszomulatása, az ő méjj bé-látását és tapasztalásait szélesítették. Mitsoda ember, ez volt alatt az ujj Revoluzió alatt, tudva vagyon. Ő volt az a' többek között, a' ki a' Revoluzió' támadásakor a' Hollándia' tartománya-beli Provisorius' Kép-viselő Gyülest, a' Tengeri Commissiót, 's-a' több más Commissiókat, organizálta. — Holnap-után fog el-temettetni. Egy Özvegyet, de árvát egyet se hagyott maga után. Ő a' Nemzeti Gyülés-beli Præsesi hivatalnak lett áldozattyává. Az 1-ső Mártziusi Procepsió alkalmazatóságával a' nagy sokaságnak meg-szűnés nélkül közföngetni, következes képpen fejét fedetlen tartani, kéntelenítettvén, magát erőssenn meg-hütötte. A' nyavaja nevezetesenn a' fejit fogta volt el. Betegséginek 6-dik napján már el-veztette volt érzékenységeit, és a' világhoz semmit sem tudva múlt-ki. Az ő betegségéhez olyan rész-vétellel viseltetett a' *Hágai* közönség, mint a' *Párisi* viseltetett volt *Mirabeau*hoz. Az ő betegsége alatt a' Nemzeti Gyülés minden nap azonn kezdette üléseit, hogy a' Vice-Præses az ő nyavajájának állapottyát olvafta-fel mindenkor leg előbb. —

„Eletének 42-dik esztendejében múlt-ki *Petrus Paulus* a' világból. Jelentést tévén a' Præses a' Nemzeti Gyülésben az ő halála felöll: a' Kép-viselők decretálták: hogy hóltig Patrióta volt, és a' Haza

's-Szabadság iránt, magát érdemessé tenni, utolsó végéig meg nem szűnt. Az is meg-határozott, hogy ez a' Decretom a' Gyülés' jegyző-könyvébe irattasék-bé.,,

A' Constitutziót készítő Commissió már ki-neveztetődött, és 21 személlyekből áll. A' 21 személlyek a' Nemz. Gyülés' tagjai közzül válogattak-ki, úgy, hogy mindenik tartomány-beli Kép-viselők közzül legyenek közöttök. Azonn 6 hónapok alatt, a' mellyek alatt a' Constitutziót tökéletessé-re hajtani köteleztetnek, ki lépnek a' Nemz. Gyülésből, és ez alatt, *Suplesek* (Vice-Kép-viselők) mennek-bé helyekbe. *Kasteele* is a' 21-gyek között vagyon: hanem, mivel ő *Petrus Paulus*' helyébe a' Nemz. Gyülés' Præselsévé tétetett, előbb ki-tölti Præsesi idejét, és az utánn megyen a' Commissióba.

Mártzius' 16-dikánn a' felett a' könyörgés felett volt hoizfzas vetélkedés a' Nemz. Gyülésbenn, melly arra vagyon rendeltetve, hogy a' gyülés azonn kezdgye a' maga üléseit. Voxolásra kerülvén a' dolog, mellette 48, ellene 41 Votumok voltak. A' könyörgés alatt a' Kép-viselők, minden illendő tisztelettel viseltetni tartoznak. A' könyörgés' szavai egy helyyenn így vagynak: — „Isten! tselekedd, hogy a' izabad *Belga* nép' javának munkálodása a' mi legfobb törvényünk legyen! Világosítsad-meg sziveinket! Tedd semmivé a' mi Hazánk ellen intéztetett minden igyekezeteket! &c. ,,

A' *Hollándia* tartomány-beli Provincziális Administrátzio arról tudositotta a' Nemz. Gyülést, hogy a' meg-hólt *Petrus Paulus* ellenn szolló *Bouwen*' vádgyai, *Amsterdam*bann a' közönséges Vádolónak által adattak.

A' *Frieslándiából* el-futott, és az utánn egy panaszló iráfsal a' Nemz. Gyüléshez folyamodott *Friesiai* Rendek iránt azt végezte a' Nemz. Gyülés; hogy az ő ügyek tsak Provincziális ügy, és nem a' Nemz. Gyülés' tanátskozása' alá tartozó matéria; hogy a'

Nemz. Gyűlés, tsak ugyan köteles olly állapotba helyheztenni a' *Frielandus* népet, hogy ebbenn a' dologbann illendő eszközökkel élhefsenn; 's-hogy végre igen fontos dolog ollyan állapotba is helyheztenni a' *Frielandiai* népet, hogy a' maga *Souverainitását* (független hatalmát) gyakorolhassa., —

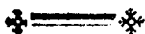
Az utánn a' Nemz. Gyűlés' elibe terjesztetett, hogy, mivel a' zürzavarok miatt, a' *Frielandiai* lakosok illendőenn nem számláltathattak vólt fel, 's-ez szerént az ő Kép-viselőik' száma is, törvényesnek lenni nem esmertethetik: ezekre nézve szükség, hogy a' Nemz. Gyűlés Nemzeti Biztosokat küldgyön oda a' dolgok' jó rendbe való fzedésére.

A' *Hollandiai* hadi hajókonn még 2000 hájós-legények' dolgábann levén fogyatkozás, azt végezte a' Nemzeti Gyűlés, hogy az egész Respublikábann minden 1000 ember közzül egy hájós-legény adógyék. Minden illyen hájós-legény 80 forintokat kap ajándékban; a' melly summa 160 ezer Forint.

A' *Madridi* Hollandus Követ azt irta közeléb-ről *Háza*ba, hogy ő a' *Spanyolok* és *Anglusok* között való háborunak támadásától még mind tart, a' mint-hogy a' *Spanyolok* Admirálja *Don Solano*, már rendelélt is vett, hogy a' tengerre való ki-evezésre készénn tartsa magát.

Hágából Mártzius' 22-dikénn. — „A' *Petrus Paulus'* hólt teste tegnap, egész tsendefséggel, a' mint arrol életébenn maga rendelélt tett vólt, 12 fzemélyek által, minden egyéb késerök nélkül, *Scheveningen* nevő faluba vitettetvén, ennek *czinterméhenn* a' földbe bé-tétetett. — Ugy vélik, hogy a' Nemzeti Gyűlés, egy emlekezet-oszlopát fog számára készittetni azonn templombann, a' melly mellé e-temettetett.

Ezenn szavai a' Nemzeti Gyűlés' Decretomának: *Petrus Paulus* magát a' Haza iránt érdemessé tette, egy Pergamentre irattatva, így szintén az ő Prasesi pantalléja is, örökségül a' feleséginek küldtetettek a' Nemz. Gyűlés által,

Elegyes Jegyzések.

A' *Swédeknek* a' *Dánusokkal* való Neutrális Traktája, melly fzerént tavály egy *Swéd* és egy *Dánus* hadi hajós sereg özfzfe kaptsólt erővel oltalmazták a' magok Neutrálitásokot, az idénn már nem áll-fenn: de a' *Dánus* Udvar így is fegyverbe öltöztet egy kisedd hadi hajós sereget.

A' *Spanyolok*, minekutánna *St. Domingo'* fzigetét a' *Frantziáknak* egézfzenn által adták volna, a' *Columbus Chrijioph* hólt tetemeit és paifsát is, a' melyek itt el-temetette voltak, ki-ásták, és magokkal *Havanába* által vivén, már most ott fogják esmét nagy czerimoniákkal el-temetni.

Brüsselből azt írják, hogy a' *Frantzia* Törvények már mind bé-hozattak oda is, de tsak lafsan lafsan egymás után, ne hogy, ha egyszersmind vitetnének-be, zürzavart okozzanak. — A' *Brüsseliek* az *Elölljárók* rendelkezésoöl a' magok eddig való szároz Szabadság' fáját, ki-vágták, és egy élő fát ültettek helyibe, hogy nőjjon. — Előbb meg kell foganni?

A' hír az, hogy *Toulonból* 13 hadakozó *Frantzia* hajók eveztek volna ki olyan tzeállal, hogy fegyveres csoportokat szállítsanak-ki *Sárdinia'* fzigetére, a' hol a' támadás már most erőssen valóságos. — „A' nép, így irnak a' *Sárdiniai* ujjabb levelek, majd mind a' támadókhöz tsapta magát. Előbb ugyan *Safsari* várofsábann az *Ersek'*, a' *Kormányozó*, a' *Nemesség'* és a' *Papság'* szorgalmatoskodásaiknak, az a' foganattya vólt, hogy ezenn város' lakofsait a' fel-támadástól el-tartóztatták. Meg-jelentek vólt ugyan 12 ezer *Rebellisek* ennek is egy kapuja előtt, de vízfza verettetvén, ekkor tsak a' város körül való prédáláfsal érték-meg. Az alatt egy *Mondi* nevü *Procurátor*, hitegetés és sok jók' ígerése által, arra befzéllette alattombann a' *Safsari*-beli lakosokat is, hogy egyesittsék magokat a' fzigetnek több lakofsaival. A' *Kormányozó* ilyen környülállások

Fözött, a' Nemefségnek és Papságnak minden javas-
lásai ellen is, traktálásba elegyedett a' kapuk előtt
álló 12 ezer támadókkal, a' kik a' Kormányazónak
minden fel-tételeire reá állottak, tsak adgya-fel a'
vároft. A' támadók azonban alig botsáttattak-bé a'
városba, a' Kormányozot és Érseket mindgyár el-
fogták, és vasonn küldötték *Cagliária*, a' hol a'
támadók egy Kormány-széket állitván fel, az ehez
való engedelmeiségre a' népet meg-hodoltatták. Több
mint 40 Familiák még jó elejénn által futottak *Cor-*
sicába. Roszsz az, hogy minden segedelem, mel-
lyel az *Anglus* hajós sereg most *Sárdiniához* visel-
tethetik, abból áll, hogy annak kikötő-helyeit a'
Frégatok által bé-zárva tarttya; de fegyvereseket
nem szállithat-ki, mivel a' támodókkal való bírha-
tásra, nintsenek elégséges emberei. *Corsicával* is
elég baja vagyon. Hertzeg *Asinara*, a' ki *Sassari*
várofsának lakofsait, pénz által leg inkább el-tartóz-
tatta vólt eddig a' támadókkal való egyet-értéstől,
már maga is oda hagyta ezt a' lármás helyet.

Azt is beszélik, hogy az a' *Richeri* nevü Fran-
tzia prédáló hajós Kapitány, a' kit már rég hogy
Cadixnál tartanak szemmel az *Anglusok*, innenn ki-
evezvén, magát az *Anglus* hajók köztö a' *Meditér-*
raneum tengerre bé-lopta légyen.

B é t s.

A' mái naponn az itt lévő *Universitásnál* az *Or-*
vosi Tudománybann négy érdemes ifjak tétettek a'
szokott *Examen* után Doctorokká, a' kik között va-
gyon Erdélyi *Kováts László* Ur is:

A' minap ki-hírdettetett' *Oestreichische National-*
Monatschriftnek 1-ső Darabja már ki- jött. Ez ma-
gábann foglal; egy *Elő beszédet* a' munkának plánu-
márol és tzéljáról; az után *Auftriának* Státus-beli
erejéről szoll, *Europához* képpelt; utoljára az *Austria*,
Ánglia és *Orosz Birodalom* között fel-állott ujj *Hár-*

mas Szövetségről kezd beszélni. Folytatása mindkettőnek a' II-dik Darabbann következik.

Fundamentom nélkül iratott némellyektől, hogy **B. Herbert** oda fogná minél hamarább hagyni Konstantinapolyt. A' Felesége, tsak az oda való Klimának a' maga természetivel való meg nem egyezése miatt utazik haza Német ország felé.

* * *

Egy Jegyzés! — Bétsvonn mulató S— J— ez előtt egy pár napokkal, egy hozzá küldetett nevetlen levelet olvasott-fel a' *Merkurnak*, a' melly levélnek ez vólt a' summája: — „It köldöm annak a' könyvnek a' Recenzióját, a' melly illyen tzim alatt jött-ki: *Psychologia Campebol &c. &c.* Ezt adja által S— J— Ur a' *Merkurnak*. Magamat ugyan most nem neveztem-meg: de ha ezt a' Recenziót a' *Merkur* most a' *Bibliothekába* bé-nyomtattattya: én neki e'-félével többszor is fogok szollgálni. „ S— J— ezen Recenziónak egy részit akkor, a' másik részit pedig, minthogy ezt othonn felejtette vólt, tegnap adta által a' *Merkurnak*; a' midönn már nyomtatásbann annak egy részit másutt olvashatta az érd. nevetlen Recensens Ur: a' ki előtt is tehát ez a' megjegyzés, elégséges mentségül szolgálhat a' *Merkurnak* arra, hogy azt a' Recenziót már ki nem nyomtathattya. Kétfzer egymás utánn ugyan azon dolog szükségtelen lenne. — Egyéb aránt ebből alkalmazhatóságot veszen a' *Merkur* arra kérni ezt a' magát meg nem nevezett érd. Recensens Urat, hogy, ha a' *Merkurnak* valamely e'-féle irással mászfzor kedveskedni akar (mellyet ez mindenkor szivesenn és közfönettel fóg venni) azt ne S— J— által küldgye a' *Merkurhoz*; mert mi köze S— J— nek ehez? küldgye egyenesenn hozzám —,

„Pántzél Daniel.